

WAT IS HET EVANGELIE?

- Roept eens iets!
- Meestal is het zo iets als dit...
 - In het begin schiep God alles, mens, regels: mag niet eten van...
 - Mens overtreedt gebod van God
 - Jezus stierf voor mijn zonde

BRIEF AAN DE EFEZIËRS

*" Ik bid dat jullie in staat mogen zijn om **samen met alle heiligen** te vatten wat de lengte en de breedte, de hoogte en de diepte is, en dat jullie in staat zijn de liefde te kennen van Christus, waar we met ons verstand niet bij kunnen; zodat jullie boordevol zullen worden van God."*

- Efezebrief H1 - Dit is wat God allemaal gedaan heeft door Jezus voor jullie
- H2 - Jezus heeft een nieuwe "mens" gemaakt, die bestaat uit alle culturen, culturen die eerst vijandig tegenover elkaar stonden
- Heeft J. gedaan, door zichzelf "uit elkaar te halen" - aan het kruis
- God is nu bezig, door de Heilige Geest, om van al die mensen uit verschillende culturen, voor zichzelf een huis te bouwen waar Hij wil wonen
- En dan zegt Paulus: " Ik bid dat jullie - Samen met alle heiligen..."
- **M.a.w. - "al die verschillende culturen hebben we nodig om de onmetelijke grootheid van het evangelie te begrijpen, om Jezus' liefde te kennen en om vol te worden van God"**

- **Cultuur** is als een bril waardoor je naar de wereld kijkt en de wereld ervaart
- Als het over cultuur gaat: iedereen heeft een bril - niemand is "cultuurloos"
- Echte bril geeft een beperkt en een vertekend beeld van de werkelijkheid - cultuur ook
-

- Wij zien een beperkte (weliswaar goede!) kant van het Evangelie
- Wij zien het Evangelie door onze "Westerse bril"
- Het hele Evangelie is goed nieuws voor de hele schepping, voor het hele leven -> een half evangelie ...?
- We hebben "alle heiligen" (kleur, klasse, cultuur) nodig om het hele Evangelie te begrijpen

- Evangelie is als een diamant – één diamant, maar veel facetten
- Wij zien met onze bril maar één kant van de diamant
- "Wat zien ze aan de andere kant?"

SCHULD - ONSCHULD

- individu - eigen keuze, eigen mening, tijd voor jezelf, jezelf ontplooien
- gelijkwaardigheid - zelfs kinderen beslissen mee en bepalen wat er gebeurt
- objectieve feiten, regels en wetten - "ook de president..."
- Direct: "hoe vind je mijn haar?" - Ik vond het vorige kapsel beter
- taakgericht - "dan moet ik even in mijn agenda kijken..."
- Zonde = (regels/wetten + overtreding) = Schuld -> Straf
- Vergeving = schuld - straf

- Onze westerse kant van de diamant heet ook wel "schuld - onschuld"
- Zonde en vergeving is als wiskunde...ook objectief en feitelijk :)
- Ook de president is ondergeschikt aan de wet

EER - SCHAAAMTE

- Familie = nr. 1: relationeel, "wat is goed voor onze familie?"
- Woorden geven status - iedereen heeft een vaste rol toegewezen gekregen in de familie - bijv. vader/meneer/dominee Hijkoop i.p.v. "Gert"
- Mening, feiten, wetten: "Wat vindt mijn familie/groep ervan?"
- Indirect: Lust je nog meer? - "Jawel, maar vandaag niet"
- Eten = eer! - Iemand geen eten voorzetten = schaamte!

- Een andere culturele bril...
- "Oosters" - ca. 80% van de wereldbevolking kijkt door deze bril - Eer/schaamte

- Zonde = eer beschadigen en schaamte brengen over de familie
- Vergeving = eer herstellen door schaamte weg te nemen
- "Eer" is het allerbelangrijkste wat je hebt, daar MOET je alles voor doen, ook met geweld: bijv. eerwraak, harakiri
- Alles valt in een "eer" of "schaamte" categorie - rein, onrein: eten, personen, handelingen
- Identiteit: Je **bent** schaamte vs. je doet **iets** (objectief, buiten jezelf) verkeerd

- Er zijn nog andere "culturele brillen", maar dit is de belangrijkste
- Elke cultuur is een mix van dingen, dus niet

CULTUUR VAN DE BIJBEL?

- Bijbel is een boek uit het Midden-Oosten
- Jezus, Paulus, Petrus - mannen die in "eer en schaamte" dachten

ADAM & EVA

- Familie = nr.1 - welke familieleden zijn er?
- De vader is de persoon met de hoogste eer
- Oudste zoon vertegenwoordigd de vader en is een rolmodel voor de hele familie
- De vader stelt de zoon aan om namens Hem te heersen over het familiebezit

- Als de Bijbel echt een boek met een eer-schaamte cultuur is, dan zou je dat gelijk vanaf het begin moeten kunnen zien - en dat is ook zo!

-

ZONDEVAL - WAT IS ZONDE?

- De zoon onteert zijn vader door zijn woord in twijfel te trekken en ongehoorzaam te zijn
- De zoon onteert zijn vader door de plek van de vader te willen innemen
- De zoon brengt schaamte over de familie en het familiebezit
- De oudste zoon is zó belangrijk, dat de schande die hij over de familie brengt alleen kan worden weggenomen doordat hij "weggenomen" wordt

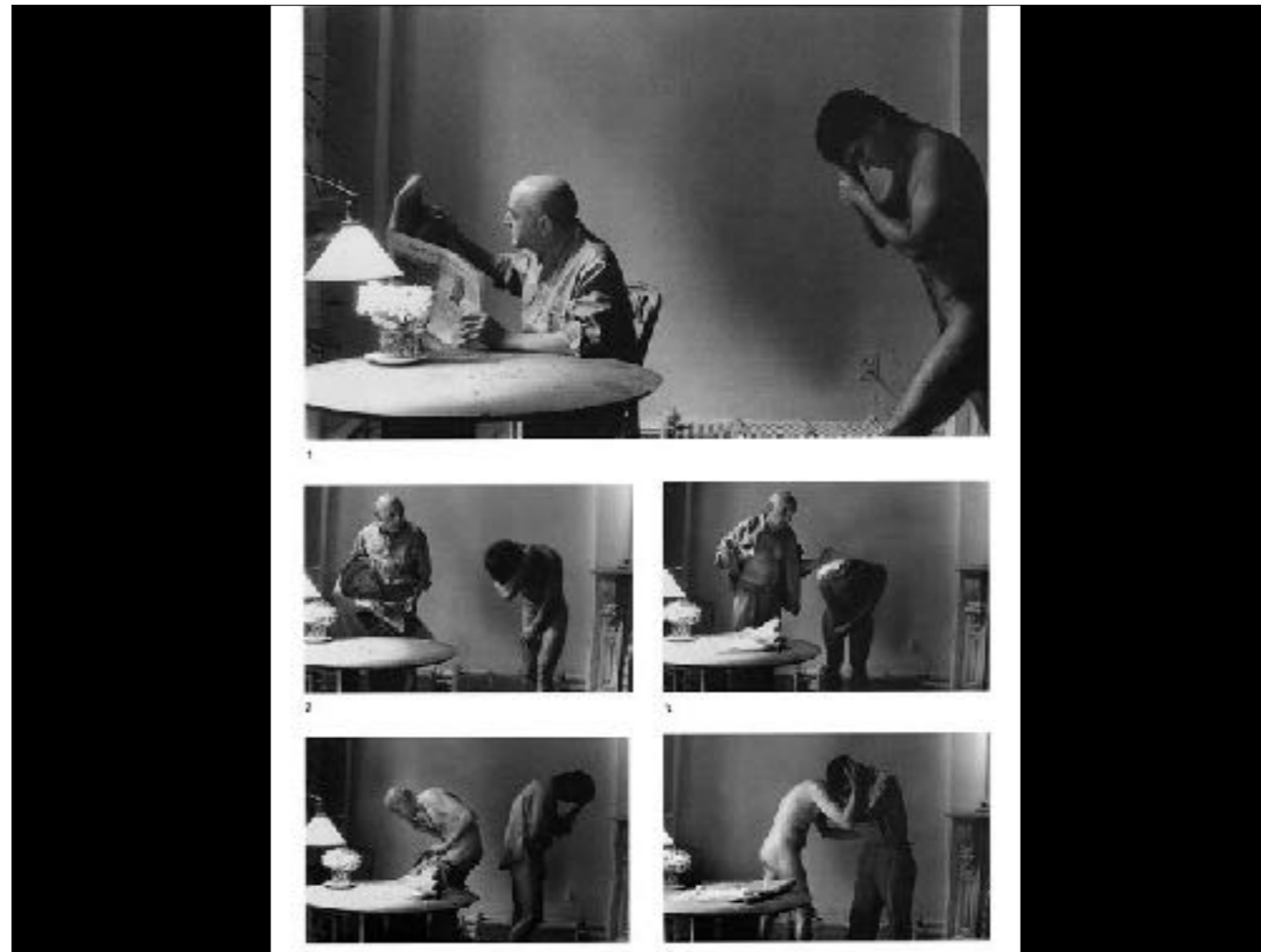
- De oudste zoon is zo belangrijk dat er maar één mogelijkheid is, nl. sterven!

GENADE?

- Adam wordt niet "on the spot" vermoord, maar wel uit huis gezet - relatie is beschadigd
- God geeft de belofte dat Hij zelf de familie-eer zal herstellen door een kind van Eva (= eer voor Eva!)
- Wat voelden Adam & Eva toen ze van de vrucht aten?
- God maakte kleren en bedekte hun?

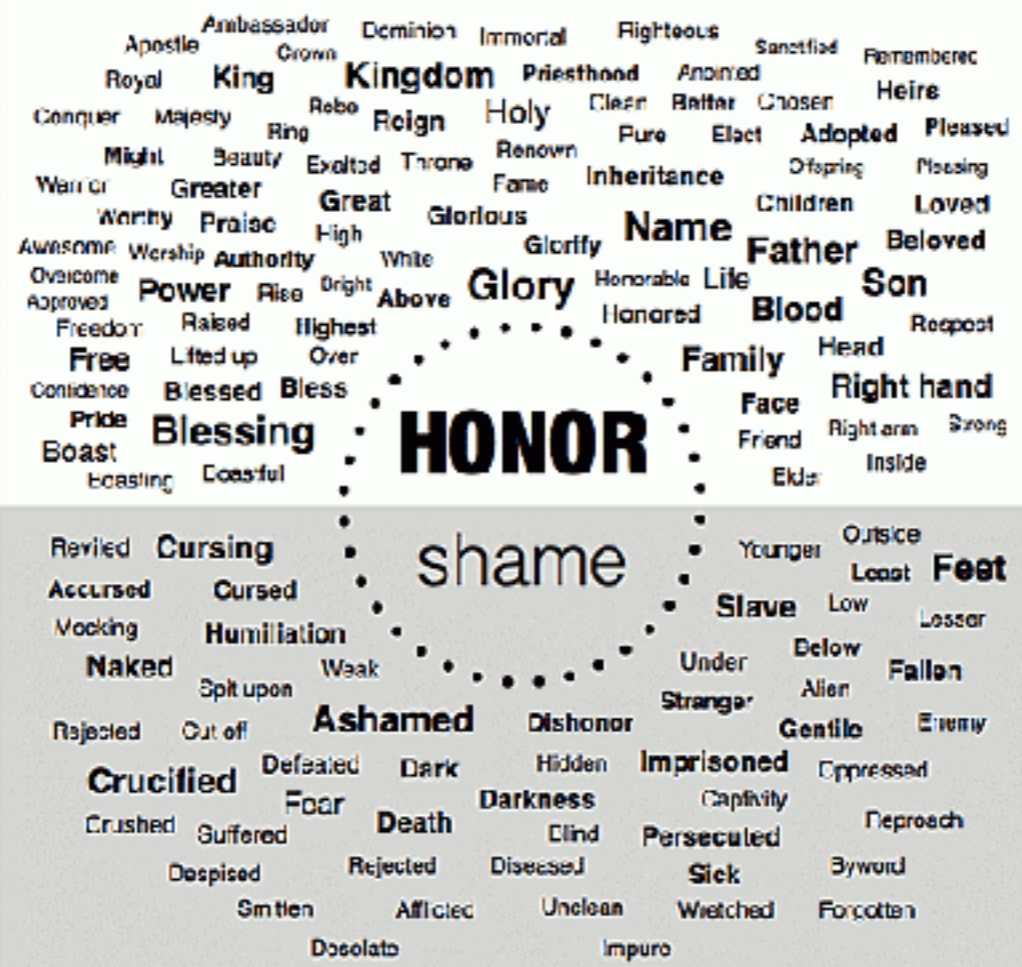
JEZUS: "NIEUWE ADAM"

- Een goede zoon eert zijn vader door alles te doen wat de vader vraagt.
- Een goede zoon doet alles om de familienaam te herstellen...
- Jezus neemt de schaamte over de familie en het land weg en herstelt de eer door zelf de schaamte op zich te nemen
- ...door zelf uit de familie te worden gezet en te sterven, alleen, naakt, omringd door boeven

(Return of the Prodigal Son, Duane Michal) Welk verhaal zie je hier?

- "Mag ik mijn erfenis?" - Wanneer krijg je je erfenis? Als de vader dood is...
- Verbrast het familiefortuin en eindigt als slaaf bij de varkens - varkens zijn...slaven?
- Hij besluit terug te gaan: "zelf de slaven van mijn vader hebben het beter.."
- Hij komt terug, wie staat op de uitkijk? Wat doet de vader? Rent zoon tegemoet!
- Vader heeft een "jurk", hoe ren je met een jurk? Onder de jurk? ...niets...

" DE TIJD IS TE KORT... "

- Verbond met God: regels geschonden of eer?
- " Jullie hebben mijn naam oneertd bij de volken "
- Onderwijs van Jezus, bijv. " 10 Maagden "
- " Aan wie het goede doet en daarin volhardt, aan wie glorie, eer en onsterfelijkheid zoekt, schenkt hij het eeuwige leven. " (Rom. 2:6)
- Openbaring

- profeten -
- Efeze: Geprezen zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus die ons...(eer, eer, eer!)
- "wie overwint, die zal ik geven...?" naam, kroon, kleren
- "Zie ik sta aan de deur en kloep, wie open doet...?" ...ik zal met hem eten!

Anno nu in Berkel?

- "Interessant, maar wij leven niet in zo'n cultuur, dus wat moet ik ermee?"

1. GEEN THEORIE, MAAR PRAKTISCH

- Zonder "eer/schaamte" blijft een groot deel van de Bijbel gesloten voor ons
- Relaties en communicatie met Nieuwe Nederlanders
- Moslims zijn bezorgd over de eer van God
- Ook in onze cultuur wordt eer-schaamte steeds belangrijker - bijv. Facebook, Brené Brown
- God heeft mensen met "eer" gemaakt - eigenlijk is het heel logisch dat het belangrijk is!

- Arabisch: hoe gaat het? "goed, alhamdulillah" (Prijs God!)
- "Wat een mooi kind, prijs God!" Insha'allah, Allahu Akbar (God is groot!)
- Moslims hebben geen hekel aan Jezus, maar vinden vaak dat christenen niet eervol met Jezus omgaan
- "likes" publiekelijke waardering = eer
- naar zijn beeld!

2. HET EVANGELIE IS GOED NIEUWS VOOR DE HELE MENS

- Gaat niet alleen een "schone lei", maar over identiteit & mens-waardigheid
- Herstel van relaties (meervoud!), een nieuwe Familie!
- Nieuwe status: "zonen" & erfgenamen
- Jezus geneest: lichamelijk herstel, maar meer nog: eerherstel!

- en zelfs voor de hele Schepping!
- ziek = schaamte

3. GOD HEEFT ANDERE IDEEËN OVER EER DAN MENSEN...

- Hij geeft eert aan: de man die geen kinderen kan krijgen - Abraham
- ...De slavin: "U bent de God-die-mij-ziet" (Hagar)
- ...De hoer, de vluchteling, de landverrader, de vijand, de besmettelijke, de gehandicapte, de "gestoorde" ...
- Bergrede: "zalig" // "eervol"
- Jezus & Petrus: "Houd je van mij?"

- Het Evangelie gaat over eer, maar God heeft andere ideeën over eer dan wij!

4. ZO CREËREN WE EEN CULTUUR VAN EVANGELIE-EER

- God kent mensen bij naam, geeft ze een nieuwe naam...
- God hoort, ziet, geeft een stem aan...
- God richt een feestmaal aan voor wie niet uitgenodigd was
- God geeft een familie, een thuis, een plaats aan tafel
- God kan alles zelf, en toch geeft Hij ons "gaven" en vraagt Hij ons om zijn werk te doen
- God heeft tijd voor mensen, i.p.v. "ruimte in zijn agenda"

- Jezus heeft de Vader laten zien, dus door Jezus voorbeeld zien we ook wat God doet!
- "Gaven" - ook: mensen prijzen om hun talenten, bijv. taart bakken
- Mensen vragen om jou te helpen
- Allemaal dingen die jij ook kunt doen!
- Eigenlijk is het heel eenvoudig dus :)